

der, der vilde blive paalagte os, ikke ere af den Natur, at vi jo kunne bære dem; men det kan ogsaa være, at nye Paalæg kræves, og naar de først ere krævede, kommer man til at betænke sig dobbelt paa forøgede Udgifter af denne Natur. Altsaa troer jeg, at det er i Statens og deres Interesse, som ønske at komme til en nogenlunde gunstig Affindelse med denne Kunstretning, at komme dertil jo før jo hellere og klart og simpelt. Jeg maa derfor opfordre, det ærede Thing til i et Dieblik som dette, hvor en Afgjørelse i en eller anden Retning maa ligge nær for, ikke at forværre vor Stilling ved at forandre den Bevillingsform, der har bestaaet siden den sidste Overenskomst, og denne Bevillingsform indeholdes for en væsentlig Deel i det Forbehold, hvorom her er Tale. Haandhæv det Forbehold indtil videre; thi fra nu af, indtil næste Gang vi komme sammen, kan det kun blive nogle faa Tusinde Rdl., som der kan blive Spørgsmaal om. Denne Gang er det 32,000 Rdl., som Mindretallet foreslaaer at gjøre pensionsberettiget; næste Gang kan det være kun 30,000 Rdl., men det kan næste Gang, hvis vi følge et saa vrangt System, som den høitæredede Minister vil føre os ind paa, være os umuligt fra de 35,000 Rdl., som han nu forlanger, at gaae tilbage til de 32,000 Rdl. Slippe vi Forbeholdet, saa er der givet Forudsætning til en heel ny Sum, men det er det nu ikke Dieblicket til at gjøre; det maa vente, indtil vi kunne komme til en endelig Afgjørelse af hele denne Sag.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Den ærede Rigsdagsmand lagde en Betydning ind i mine Ord, som jeg blev meget forbauset over; thi jeg sagde, at det ligger for, at vi maae bygge Theaterbygningen særdbig, men han siger, at jeg har sagt, at det er nødvendigt, at en heel anden Ordning af Theatret finder Sted; det sidste sagde jeg ikke et Ord af; jeg sagde kun, at Theaterbygningen maa fuldføres, og naar den ærede Rigsdagsmand vel lover sin Assistance til Udførelsen af den, men knytter den til en aldeles forandret Ordning, saaledes at det

kongelige Theater bliver overgivet til privat Industri, saa vil jeg dog hellere beholde Bygningen, som den nu seer ud, end kjøbe den særdbig for den Priis. Vil man have, at Theatret skal gaae over til privat Industri, da seer jeg ikke, hvorfor det ene Selskab eller den ene Entrepreneur skulde have mere Understøttelse end den anden — men til en saadan total Forandring er der ingen Anledning. Den ærede Rigsdagsmand mener i saa Fald at kunne bestille Opførelsen af nationale Stykker og paalægge vedkommende Entrepreneur det (Tscherning: Ja!). Ja, men dermed er det virkelig ikke steet; thi det kunde jo let stille sig saaleves, at man helst ønskede sig fritagen for en saadan Opførelse; — det er efter min Opfattelse ikke muligt at ordne Forholdet, som den ærede Rigsdagsmand har tænkt sig det. Skal Theatret overgives til privat Industri, maa Theatret som „kongeligt“ Theater nedlægges, men i den Henseende maa jeg dog erindre om, at der er en Side — jeg skal ikke tale om den hele Betydning af Theatret, det skal jeg ikke gaae ind paa — men der er en Side af Sagen, som maa tages i Betragtning, nemlig at Kongen og Kongehuset have en bestemt Berettigelse. De have Løger der, som staae til deres Raadighed, og hvorfor der ikke erlægges nogen Betaling. Det er en Rettighed for Kongen og de kongelige Hverstaber, som vilde tabes (Tscherning: Det er en Pengesag, det kunne vi betale!). Det er ikke alene en Pengesag, det kan være meget Mere; det kan være Noget, der hører med til Kronens Glands, at der er et kongeligt Theater, hvori der opretholdes kongelige Løger; det Forhold kan man ikke gaae saa let hen over. — Naar man tilstaaer et Tilfald til Theatret, maa man altsaa ogsaa beregne, at Theatret har saadanne Forpligtelser, som, beregnede i Penge, ikke udgjøre en saa ganske ubetydelig Sum, og som nedfatter Understøttelsen meget betydeligt. — At man nu skulde ville forvanste den med Theatret truffne Overenskomst derved, at man siger, at kun af et saa stort Gagebeløb maa der udredes Pension, det kan jeg ikke antage; ja, hvis jeg kunde tænke mig, at Alt forandrede sig til næste Aar saaledes, at man vilde opgive det kongelige The-